

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
189. KÖZGYŰLÉSÉNEK
PROGRAMJA

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
189. KÖZGYŰLÉSÉNEK
TÁRGYSOROZATA

2018. május 7. (hétfő)

ÜNNEPI ÜLÉS
(10.00–11.15)

1. Elnöki megnyitó
2. Díjátadás (Akadémiai Aranyérem, Akadémiai Díjak, Akadémiai Újságírói Díj, Wahrmann Mór-érem, Arany János-életműdíj)

MUNKAKÖZGYŰLÉS I.
(11.15–13.00)

1. Elnöki beszámoló
Lovász László, az MTA elnöke
2. Hozzászólások, vita, szavazás az 1. napirendi pontról
3. Beszámoló az MTA 2017. évi költségvetéséről
és vagyoni helyzetéről
Lovász László, az MTA elnöke
4. Javaslat az MTA 2019. évi költségvetési irányelveire
Lovász László, az MTA elnöke
5. Hozzászólások, vita, szavazás a 3–4. napirendi pontokról

6. Beszámoló az MTA-kutatóhelyek
2017. évi tevékenységéről
Török Ádám, az MTA főtitkára
7. Beszámoló az AKT 2017. évi tevékenységéről
Török Ádám, az MTA főtitkára
8. Az MTA Felügyelő Testületének jelentése
Hudecz Ferenc, az MTA Felügyelő Testületének elnöke
9. Az MTA Vagyonkezelő Testületének beszámolója
Chikán Attila, az MTA Vagyonkezelő Testületének tagja
10. Hozzászólások, vita, majd szavazás az 6–9. napirendi
pontokról

Ebéd (13.00–14.30)

MUNKAKÖZGYŰLÉS II.

(14.30)

11. Beszámoló a Doktori Tanács 2017. évi tevékenységéről
Kovács L. Gábor, az MTA Doktori Tanácsának elnöke
12. Beszámoló a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság
2017. évi tevékenységéről
*Solymosi László,
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának elnöke*
13. Beszámoló a Tudományetikai Bizottság
2017. évi tevékenységéről
*Schaff Zsuzsa,
az MTA Tudományetikai Bizottságának elnöke*
14. Beszámoló a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia
2017. évi tevékenységéről
*Ferencz Győző,
a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia elnöke*

15. Beszámoló az MTA területi bizottságainak 2017. évi tevékenységéről – szavazás területi bizottságokként
Lovász László, az MTA elnöke
16. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 11–15. napirendi pontokról
17. Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa tagjainak megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
18. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 17. napirendi pontról
19. Az Akadémiai Kutatóintézetek Vezetőinek Tanácsa jelöltjeinek elnökségi taggá választása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
20. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 19. napirendi pontról
21. A Vagyonkezelő Testület két póttagjának megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
22. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 21. napirendi pontról
23. A Felügyelő Testület két póttagjának megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
24. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 23. napirendi pontról
25. A Jelölőbizottság póttagjainak megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
26. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 25. napirendi pontról
27. A Tudományetikai Bizottság póttagjainak megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke

28. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 27. napirendi pontról
29. A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság póttagjainak
megválasztása
Keviczky László, az MTA Jelölőbizottság elnöke
30. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 29. napirendi pontról
31. A Doktori Szabályzat módosítása
Kovács L. Gábor, az MTA Doktori Tanácsának elnöke
32. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 31. napirendi pontról
33. Beszámoló a Külső Tagok Státuszát Vizsgáló
Eseti Bizottság munkájáról
Vékás Lajos, az MTA alelnöke
34. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 33. napirendi pontról
35. Tájékoztató az Akadémia által indított jótékonyági
gyűjtésről és javaslat a következő évi jótékonyági gyűjtés
céljának meghatározására
Lovász László, az MTA elnöke
36. Hozzászólások, vita, majd szavazás
a 35. napirendi pontról
37. Egyéb beérkezett javaslatok
38. Hozzászólások, vita, majd szavazás
az egyéb javaslatokról

Kávészünet (17.30–18.00)

KONCERT
(18.00–18.45)

2018. május 8. (kedd)

KÜLSŐ TAGOK FÓRUMA

(9.00)

Köszöntő

Lovász László, az MTA elnöke

Megnyitó

Kocsis Károly, a Magyar Tudományosság Külföldön

Elnöki Bizottság elnöke

Levezető elnök:

Vékás Lajos, az MTA alelnöke

ÜNNEPÉLYES DÍJÁTADÁS

Az Arany János-díjak és az Arany János-érmek átadása

Az elismeréseket átadja: *Lovász László, az MTA elnöke*

AZ ARANY JÁNOS-DÍJASOK ELŐADÁSAI

Indiszciplináris tudomány

Szilágyi N. Sándor, az MTA köztestületének külső tagja,

nyelvész, egyetemi tanár (Románia)

Ultrarövid lézerimpulzusokkal a daganatok nyomában

Krausz Ferenc, az MTA külső tagja,

fizikus, egyetemi tanár (Németország)

Hagyományos tájhasználat és biodiverzitás –

emblemikus élőhelyek és fajok jövőjének kérdése

Öllerer Kinga, az MTA köztestületének külső tagja,

biológus, tudományos munkatárs (Románia)

FÓKUSZBAN AZ MTA ÚJONNAN MEGALAKULT
AMERIKAI MAGYAR BIZOTTSÁGA

**Új fejlemények a mágnesesen összetartott
fúziós plazmakutatásokban**

*Porkoláb Miklós, az MTA külső tagja,
fizikus, egyetemi tanár (Amerikai Egyesült Államok)*

**A fekete hattyú: hogyan alapítanak 22 évesek
22 milliárd dolláros vállalatokat 22 hónap alatt**

*Ács J. Zoltán, az MTA külső tagja,
közgazdász, egyetemi tanár (Amerikai Egyesült Államok)*

FÓRUM

Tájékoztató a Külső Tagok Státusát Vizsgáló Eseti Bizottság
munkájáról

Vékás Lajos, az MTA alelnöke

Tájékoztató a *Magyar Tudomány* folyóiratról

Falus András, főszerkesztő

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

AKADÉMIKUSOK GYŰLÉSE
(11.00–12.30, zárt ülés)

A 2019. évi tagválasztás előkészítése

Az akadémikusválasztás irányelvei

Ebéd (12.30–14.00)

TUDOMÁNYOS ELŐADÁSOK
(14.00)

- 14.00–14.35 **A fehérjék Achilles-sarka**
Perczel András, az MTA rendes tagja
- 14.35–14.45 Hozzászólások
- 14.45–15.20 **A genetikai kód nagy pontosságú átprogramozása**
Dudits Dénes, az MTA rendes tagja
- 15.20–15.30 Hozzászólások
- 15.30–15.50 Szünet
- 15.50–16.50 **Műveltség és tudomány
Mátyás király korában**
*Kecskeméti Gábor, az MTA levelező tagja;
Csukovits Enikő, az MTA doktora*
- 16.50–17.00 *Takács Ferenc filmkritikus, irodalomtörténész
rövid fellevezetője Enyedi Ildikó,
a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia
rendes tagja által rendezett, Oscar-díjra jelölt
Testről és lélekről* című filmhez

17.00–19.00 **Testről és lélekről** – filmvetítés
(A vetítésen való részvétel
regisztrációhoz kötött!)

Helyszín

MTA Székház, Díszterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

2018. május 9., szerda

FIATAL KUTATÓK FÓRUMA

(14.00)

(A program alatt szervezett gyermekfelügyeletet biztosítunk a II. emeleti Kisteremben és előterében.)

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

A TUDOMÁNYOS OSZTÁLYOK
KÖZGYŰLÉSI PROGRAMJA

A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
KÖNYVBEMUTATÓJA

2018. május 9. (szerda), 14.00

Megnyitó

Vékás Lajos, az MTA alelnöke

Dávidházi Péter: „*Vagy jőni fog.*”

Bibliai minták nemzetiesítése a magyar költészetben

A könyvet bemutatja: *Bitskey István, az MTA rendes tagja*

Honti László: ***A magyar és a nyugati ótörök
szókészleti kapcsolatairól***

A könyvet bemutatja: *Kiss Jenő, az MTA rendes tagja*

Kiss Jenő – Pusztai Ferenc (szerk.):

A magyar nyelvtörténet kézikönyve

A könyvet bemutatja: *Hoffmann István, az MTA doktora*

Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.): ***Nyelvtan.***

(A magyar nyelv kézikönyvtára 4.)

A könyvet bemutatja: *Simon Gábor PhD*

**A humán tudományok alapkérdései – az MTA Nyelv-
és Irodalomtudományok Osztályának könyvsorozata**

A sorozatot bemutatja:

Kecskeméti Gábor, az MTA levelező tagja

Helyszín

MTA Könyvtár és Információs Központ,
Konferenciaterem

1051 Budapest, Arany János u. 1., II. emelet

A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A FILOZÓFIAI ÉS
TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A BIOLÓGIAI Tudományok Osztálya
Tudományos Ülése

2018. május 10. (csütörtök), 13.00–17.00

**CHOMSKY 90: KONFERENCIA AZ IDÉN 90 ÉVES
NOAM CHOMSKY HATÁSÁRÓL**

Üléselnök:

Kenesei István, az MTA levelező tagja

Bevezető

Kenesei István, az MTA levelező tagja

Chomsky nyelvészeti radikalizmusa

Dékány Éva PhD

**Chomsky és a pszichológia: A nyelv mentális realitása
és az egyéni különbségek**

Pléh Csaba, az MTA rendes tagja

A generatív nyelvtan hatása a nyelvelsajátítás kutatására

Gervain Judit PhD

Szünet

A nyelvkészség és az evolúció

Szathmáry Eörs, az MTA rendes tagja

Chomsky és a filozófiai szemantika

Forrai Gábor, az MTA doktora

Vita, majd zárszó

Helyszín

MTA Székház, Kisterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A FILOZÓFIAI ÉS
TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 17. (csütörtök), 10.00

SZABAD GYÖRGY
TÖRTÉNETÍRÓI MUNKÁSSÁGA

KÖNYVBEMUTATÓ

Bevezető

Dénes Iván Zoltán, az MTA doktora

Kitörés a kánonból. Szabad György történetírói munkássága.

Szerk. Dénes Iván Zoltán. Budapest: Ráció, 2018

Bemutatója: *Dénes Iván Zoltán, az MTA doktora*

Szabad György: Aradtól az Országgyűlésig.

Pavlovits Miklós interjúja Szabad Györggyel 1991–1992.

Budapest: Magvető, 2017

Bemutatója: *Hörcher Ferenc, az MTA doktora*

ELŐADÁSOK

A Kitörés a kánonból. Szabad György történetírói munkássága című tanulmánykötetről

Orosz István, az MTA rendes tagja; Deák Ágnes, az MTA doktora; Miru György, a történelemtudomány kandidátusa; Hermann Róbert, az MTA doktora; Dénes Iván Zoltán, az MTA doktora

***Az Aradtól az Országgyűlésig. Pavlovits Miklós interjúja
Szabad Györggyel 1991–1992 című interjúkötetről***

Gergely András, az MTA doktora; Velkey Ferenc kandidátus

Vita

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

A MATEMATIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 16. (szerda), 14.00

EXTREMÁLIS KOMBINATORIKA
RENDEZETT KÖRNYEZETBEN

Az ülés elnöke:

*Laczkovich Miklós, az MTA rendes tagja,
a Matematikai Tudományok Osztályának elnöke*

14.00–14.20 Az Alexits György-díj,
az Erdős Pál-díj, a Gyires Béla-díj és
a Turán Pál-díj ünnepélyes átadása

ELŐADÁSOK

Áttörés az Erdős–Szekeres-problémában

Tóth Géza, az MTA doktora

Rendezett fák Turán-száma

Tomon István PhD

Turán-típusú kérdések rendezett struktúrákban

Vizer Máté

0-1 mátrixok tiltott részkonfigurációkkal

Sali Attila, az MTA doktora

Helyszín

MTA Székház, Kisterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

AZ AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2017. május 18. (péntek), 9.30–13.00

A MAGYAR BIOTECHNOLÓGIA 100 ÉVE

9.30–9.40   Köszöntő
*Fehér Attila, az MTA doktora,
az MTA Mezőgazdasági Biotechnológiai
Tudományos Bizottság elnöke*

A BIOTECHNOLÓGIAI SZÜLETÉSE

9.40–10.10   **Biotechnológia anno 1918 – egy korát
megelőző mérnök, Ereky Károly
víziója és programjai az élettudomány
alkalmazásáról**
Fári Miklós Gábor, az MTA doktora

A HAZAI BIOTECHNOLÓGIAI KUTATÁSOK MÚLTJA,
JELENE ÉS JÖVŐJE

10.10–10.40   **Sikeres kezdet, bizonytalan jövő
a hazai zöld biotechnológiában**
Dudits Dénes, az MTA rendes tagja

10.40–11.10   **Az állat-biotechnológia múltja,
jelene és perspektívái Magyarországon**
Solti László, az MTA rendes tagja

11.10–11.40   **Az energiahordozók biotechnológiája
hazánkban**
Kovács Kornél, az MTA doktora

FIATAL BIOTECHNOLÓGUSOK ELŐADÁSAI

- 11.40–11.50 **Káposztafélék hőstresszválasz-szabályozása**
*Szaker Henrik (NAIK Mezőgazdasági
Biotechnológiai Kutatóintézet)*
- 11.50–12.00 **GFP-t expresszáló házityúk-ősivarsejtek
(PGC) izolálása, jellemzése
és hosszú távú fenntartása**
*Tóth Roland (NAIK Mezőgazdasági
Biotechnológiai Kutatóintézet)*
- 12.00–12.10 **A dUTPáz génkiütés hatásának vizsgálata
CRISPR/Cas9 technológiával**
*Pálinkás Hajnalka (MTA Természettudományi
Kutatóközpont)*
- 12.10–12.20 **Egy *Penicillium chrysogenum*-alapú
heterológ expressziós rendszer nagy
mennyiségű *Neosartorya fischeri*
antifungális protein 2 (NFAP2) termelésére**
Tóth Liliána (Szegedi Tudományegyetem)

A HAZAI BIOTECHNOLÓGIAI IPAR HELYZETE

- 12.20–12.50 **A hazai biotechnológiai iparág helyzete
és kilátásai**
*Duda Ernő, a biológia tudomány doktora,
a Magyar Biotechnológiai Szövetség elnöke,
a SOLVO Biotechnológiai Zrt. vezérigazgatója*
- 12.50–13.00 **Zárszó**
Fehér Attila, az MTA doktora

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
KLINIKAI IDEGTUDOMÁNYI BIZOTTSÁGA,
ÉS A NEMZETI AGYKUTATÁSI PROGRAM
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 22. (kedd), 10.30

AZ IDŐSÖDŐ AGY ÉS A DEMENCIA

Levezető elnök:

Vécsei László, az MTA rendes tagja

Szervezők:

Hortobágyi Tibor, az MTA doktora;

Kálmán János, az MTA doktora

- 10.30–10.45 **Nyitó gondolatok a Nemzeti Agykutatási Programról és a hazai demenciaellátásról**
Vécsei László, az MTA rendes tagja;
Kálmán János, az MTA doktora;
Hortobágyi Tibor, az MTA doktora
- 10.45–11.00 **Az időskori idegsejt-károsodás befolyásolási lehetőségei**
Vécsei László, az MTA rendes tagja
- 11.00–11.15 **Környezeti és genetikai faktorok szerepe a demenciában**
Kálmán János, az MTA doktora
- 11.15–11.30 **Az öregedés és az Alzheimer-kór: elkerülhetetlen-e a kapcsolat közöttük?**
Penke Botond, az MTA rendes tagja

- 11.30–11.45 **A beszédprodukciónak változásai időskorban**
Hoffmann Ildikó PhD
- 11.45–12.00 **Az agyműködés leképezése és megjelenítése**
Borbély Katalin, az MTA doktora
- 12.00–12.15 **Amikor a holtak tanítják az élőket:
az időskori agy neuropatológiai vizsgálata**
Hortobágyi Tibor, az MTA doktora
- 12.15–12.30 **Az örök kérdés kutatói szemmel:
mi a hosszú élet titka?**
Datki Zsolt PhD
- Kérdések és válaszok. Zárógondolatok

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 24. (csütörtök), 11.00

MÉRFÖLDKÖVEK
A GASZTROENTEROLÓGIAI BETEGELLÁTÁSBAN

Levezető elnök:

Tulassay Zsolt, az MTA rendes tagja

- 11.05–11.25 **Új utak a gyulladásos bélbetegségek kezelésében**
Altorjay István, az MTA doktora
- 11.25–11.45 **Új diagnosztikai lehetőségek a gyulladásos bélbetegségek hatékony kezelése során**
Molnár Tamás, az MTA doktora
- 11.45–12.05 **A hepatitis C-vírus legyőzése**
Hunyady Béla, az MTA doktora
- 12.05–12.25 **Az endoszkópos ultrahang lehetőségei és indikációi a tápcsatornai betegségek diagnosztikájában és kezelésében**
Czakó László, az MTA doktora
- 12.25–12.45 **A gyomorsavgátlás modern lehetőségei**
Hersényi László, az MTA doktora
Megbeszélés
Zárszó

Helyszín

MTA Székház, Kisterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

AZ ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ORVOSI DIAGNOSZTIKAI
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 25. (péntek), 10.00

MOLEKULÁRIS NUKLEÁRIS MEDICINA –
KÉPALKOTÁS I.

Levezető elnök:

Muszbek László, az MTA rendes tagja

Szervező:

Borbély Katalin, az MTA doktora

- 10.00–10.15 **A molekuláris nukleáris medicina lehetőségei**
Borbély Katalin, az MTA doktora
- 10.15–10.30 **„First in human” vizsgálatok a nukleáris medicinában mint lehetőség a Debreceni Egyetem szemszögéből**
Garai Ildikó PhD
- 10.30–10.45 **A Szegedi Tudományegyetem PET/CT-centruma: múlt, jelen és jövő**
Pávics László, az MTA doktora
- 10.45–11.00 **A PET/CT jelene és jövője a Pozitron-Diagnosztika Központ szempontjából – fejlődési irányok és lehetőségek**
Kókay András ügyvezető igazgató

- 11.00–11.15 **A Pécsi Tudományegyetem
PET/CT-centrumának jelene és jövője**
Zámbó Katalin PhD; Schmidt Erzsébet PhD
- 11.15–11.30 **Kaposi Mór Kórház: képző kutatás**
Tóth Zoltán orvostudományi vezető
- 11.30–11.45 **Semmelweis Egyetem:
transzlációs kutatási lehetőségek
nukleáris medicinai módszerekkel**
Györke Tamás PhD
Zárszó
Borbély Katalin, az MTA doktora

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ELEKTRONIKUS ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 11. (péntek), 14.00–17.00

125 ÉVES A BME VIK
VILLAMOS ENERGETIKA TANSZÉKE

- 14.00–14.15 Megnyitó
- 14.15–14.30 **Mikrogridék – szabványok, szerepek, szolgáltatások**
Hartmann Bálint PhD
- 14.30–14.45 **Az e-mobilitáshoz kapcsolódó közép- és hosszú távú villamos hálózati hatások**
Farkas Csaba PhD
- 14.45–15.00 **Piac, reguláris hatékonyság a villamos-energia-iparban**
Sőrés Péter
- 15.00–15.15 **Hagyomány és korszerűség a villamos gépek tudományában**
Vajda István, az MTA doktora
- 15.15–15.30 **A villamos hajtások szabályozásának hazai és nemzetközi fellegvára (1954–2018)**
Veszprémi Károly, az MTA doktora
- 15.30–16.00 Szünet
- 16.00–16.15 **A dielektromos válasz vizsgálata mint szigetelésdiagnosztikai módszer**
Tamus Ádám PhD

- 16.15–16.30 **Innováció és tradíció
a feszültség alatti munkavégzésben**
Németh Bálint PhD
- 16.30–16.45 **Tanszékünk a villámvédelemben:
a valószínűséggel súlyozott vonzási tértől
a preventív villámvédelemig**
Kiss István PhD
- 16.45–17.00 Zárszó

Helyszín

MTA Székház, Kisterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ELEKTRONIKUS ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 24. (csütörtök), 13.00

FOTONOK ÉS NANOSZERKEZETEK

Az ülés levezetője:

Battistig Gábor, az MTA doktora, az EETTB elnöke

Előszó

Bársony István, az MTA tagja

**Az infravörös spektroszkópia alkalmazása
az elektronikai termékek hibaanalízisében**

Hurtony Tamás PhD; Gordon Péter PhD

**Terahertzes sugárzás generálása,
illetve kvantumáramkörök készítése
önszerveződő nanostruktúrák segítségével**

Nemcsics Ákos, az MTA doktora

Egyatomos spektroszkópia

Deák András PhD

Szélessávú IR LED

Rakovics Vilmos PhD; Dücső Csaba PhD

LED modellezéssel kapcsolatos európai kutatások

Poppe András, a műszaki tudomány kandidátusa

Emberközpontú világítás

Szabó Ferenc PhD; Csuti Péter PhD

Spin-hullám interferencia-eszközök

Csaba György PhD

**60 éves a Budapesti Műszaki
és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki Kar
Elektronikus Eszközök Tanszéke**

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

A KÉMIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 9. (szerda), 10.00

A KVANTUMKÉMIA MAGYARORSZÁGON

Levezető elnök:

Náray-Szabó Gábor, az MTA rendes tagja

Megnyitó

*Fülöp Ferenc, az MTA rendes tagja, a Kémiai Tudományok
Osztályának elnöke*

**Alapvető kémiai reakciók dinamikájának
és mechanizmusainak vizsgálata**

Czakó Gábor, az MTA doktora

Molekulák mozgásban

Császár Attila, az MTA doktora

**Molekulákba kódolt információ: átmeneti fém klaszterek
elektronszerkezete**

Legeza Örs, az MTA doktora

Kötésrend és vegyértékindeks

Mayer István, az MTA doktora

Szünet

Gerjesztett állapotok sűrűségfunkcionál-elmélete

Nagy Ágnes, az MTA doktora

Kvantumkémia és katalizátorfejlesztés

Pápai Imre, az MTA doktora

Elektronlokalizáció és a kémiai kötés:

a „magyar iskola” eredményei

Surján Péter, az MTA doktora

Elektronkorreláció és elektronszerkezet

Szalay Péter, az MTA doktora

Zárszó

Náray-Szabó Gábor, az MTA rendes tagja

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A GAZDASÁG- ÉS JOGTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 11. (péntek), 9.00–14.00

EMBERI JOGOK
A GLOBALIZÁLÓDÓ VILÁGBAN

Elnök:

Lamm Vanda, az MTA rendes tagja, osztályelnök

**Az emberi jogok jelenléte és érvényesülése az
Alkotmánybíróság gyakorlatában és az új büntetőeljárási
törvény (2017. évi XC. tv.) rendelkezéseiben**

Czine Ágnes PhD

Az emberi jogok esélye a közömbös társadalmakban

Sajó András, az MTA rendes tagja

Vallásszabadság a multikulturális Európában

Uitz Renáta PhD

Támpontok az emberi jogi populizmus megértéséhez

Fekete Balázs PhD

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

A FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
A NEMZETKÖZI LITOSZFÉRA PROGRAM
MAGYAR NEMZETI BIZOTTSÁGA (ILP MNB)
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 16. (szerda), 10.00–16.00

DINAMIKUS LITOSZFÉRA

Levezető elnök:

Szarka László, az MTA levelező tagja

- 10.00–10.05   **Köszöntő**
*Bozó László, az MTA rendes tagja,
a Földtudományok Osztályának elnöke*
- 10.05–10.10   **Megnyitó – Új lendületben
a hazai litoszféra-kutatás**
*Szarka László, az MTA levelező tagja,
az ILP MNB elnöke*
- 10.10–10.25   **A litoszféra fogalma és dinamikájának
alapjai**
Horváth Ferenc, az MTA doktora
- 10.25–10.40   **Az AlpArray projekt és várható eredményei**
Hetényi György PhD
- 10.40–10.55   **Termikus litoszféra**
Lenkey László PhD; Kovács István János PhD
- 10.55–11.10   **Kéregléptékű földtani szerkezetek
kimutatása szeizmikus adatokból
a Pannon-medence keleti részén**
*Takács Ernő PhD; Gúthy Tibor PhD;
Kovács Attila Csaba; Fancsik Tamás, a műszaki
tudomány kandidátusa; Hegedűs Endre PhD*

11.10–11.25 **20 év integrált litoszféra-köpeny kutatás – a Kárpát–Pannon régió példáján**
*Szabó Csaba PhD; Kovács István János PhD;
Hidas Károly PhD; Berkesi Márta PhD;
Falus György PhD*

11.25–11.40 **Litoszféra: hol van az alsó határ?
Következtetések magmaösszetétel
és oladási modellek alapján**
*Harangi Szabolcs, az MTA doktora; Taracsák
Zoltán; Jankovics M. Éva PhD; Sági Tamás;
Molnár Gábor PhD; Theodoros Ntaflos PhD*

11.40–11.55 **A litoszféra deformációja: riftesedés,
szubdukció és kontinentális kollízió –
mai modellek és hazai alkalmazásuk**
*Fodor László, az MTA doktora;
Kövér Szilvia PhD; Erdős Zoltán PhD*

11.55–12.15 Vita

12.15–13.00 Szünet

Levezető elnök:

Kovács István János PhD, az ILP MNB titkára

13.00–13.10 **A recens geodinamikai megfigyelések
új korszaka**
*Bányai László, az MTA doktora;
Benedek Judit PhD; Bozsó István; Fodor Csilla;
Földváry Lóránt PhD; Molnár Gábor PhD;
Papp Gábor, a földtudomány kandidátusa;
Szűcs Eszter PhD*

13.10–13.20 **Mit látunk a gravitáció alapján?**
Kiss János PhD

- 13.20–13.30 **A magnetotellurika és kulcsszerepe a litoszféra-kutatásban**
Ádám Antal, az MTA rendes tagja;
Kovács István János PhD; Kuslits Lukács;
Lemperger István PhD; Novák Attila PhD;
Prácser Ernő PhD; Szarka László,
az MTA levelező tagja; Wesztergom Viktor,
a földtudomány kandidátusa
- 13.30–13.40 **Litoszféra extenzióhoz kapcsolódó masszív Si-gazdag vulkanizmus a Pannon-medencében**
Lukács Réka PhD; Harangi Szabolcs,
az MTA doktora; Olivier Bachmann PhD;
Fodor László, az MTA doktora;
Dunkl István PhD; Marcel Guillong PhD;
Jakub Sliwinski PhD; Yannick Buret PhD;
Albrecht von Quadt PhD; Irena Peytcheva PhD;
Szepesi János PhD; Soós Ildikó
- 13.40–13.50 **Változások az alsó kéregben a Pannon-medence képződése során**
Török Kálmán, a földtudomány kandidátusa;
Király Edit PhD; Dégi Júlia PhD;
Németh Bianca
- 13.50–14.00 **A litoszféra-asztenoszféra kölcsönhatás szerepe a medencefejlődés során**
Balázs Attila PhD; Burov Evgueni PhD;
Matenco Liviu PhD; Katharina Vogt PhD;
Thomas Francois PhD; Sierd Cloetingh,
az MTA tiszteleti tagja

- 14.00–14.10 **Fluidumok a köpenylitoszférában
extenziós környezetben**
*Berkesi Márta PhD; Szabó Csaba PhD;
Guzmics Tibor PhD; Silvio Ferrero PhD;
Czuppon György PhD;
Marie-Christine Boiron PhD; Pintér Zsanett;
Park Munjae PhD*
- 14.10–14.20 **Tektonikai folyamatok tükröződése
a Stájer-medence alatti köpeny-litoszférában**
*Aradi László; Hidas Károly PhD;
Kovács István János PhD;
Andrea Tommasi PhD; Berkési Márta PhD;
Alberto Zanatti PhD; Szabó Csaba PhD*
- 14.20–14.30 **A köpenylitoszféra dinamikája
a Nógrád–Gömör Vulkáni Terület alatt**
*Patkó Levente; Liptai Nóra;
Kovács István János PhD; Hidas Károly PhD;
Klébesz Rita PhD; Novák Attila PhD;
Szabó Csaba PhD*
- 14.30–14.40 **Az alföldi ortogneiszek xenolitjai**
M. Tóth Tivadar, az MTA doktora
- 14.40–15.00 Vita
- 15.00–15.15 Szünet
- 15.15–16.00 **ILP MNB-ülés**

Helyszín

MTA Székház, Felolvasóterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., I. emelet

AZ MTA FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
AZ MTA KÖRNYEZETTUDOMÁNYI
ELNÖKI BIZOTTSÁGA (KÖTEB),
AZ MTA KÖTEB
„ENERGETIKA ÉS KÖRNYEZET” ALBIZOTTSÁGA,
AZ MTA AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
AZ MTA MŰSZAKI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ENERGETIKAI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 17. (csütörtök), 10.00–13.00

A GEOTERMIKUS ENERGIA HASZNOSÍTÁSÁNAK
HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HELYZETE

Levezető elnök:

Ádám József, az MTA rendes tagja; Horváth Ákos PhD

10.00–10.30 **A geotermikus energia globális helyzete
a világban**

Rybach László, az MTA külső tagja

10.30–10.50 **A geotermikus energia szerepe
a magyar hőellátásban**

*Nyikos Attila, a Magyar Energetikai és Közmű-
szabályozási Hivatal elnökhelyettese*

10.50–11.10 **Geotermia határok nélkül
a Kárpát-medencében**

Nádor Annamária PhD

- 11.10–11.30 **Kihívások és új lehetőségek a geotermikus energia hasznosítása növelésében**
Szűcs Péter, az MTA doktora;
Madarász Tamás PhD; Hartai Éva PhD;
Kolencsikné Tóth Andrea PhD;
Zákányi Balázs PhD
- 11.30–11.50 **Regionális nyomásviszonyok jelentősége a geotermikus kutatásban és a készletek megújulásában**
Mádlné Szőnyi Judit PhD
- 11.50–12.10 **A hőszivattyúzás aktuális kérdései**
Ádám Béla PhD
- 12.10–12.30 **Magyarország geotermikus felmérése – a MEKH geotermikus projektjei tükrében**
Tóth Anikó Nóra PhD
- 12.30–13.00 Hozzászólások, kérdések, vita

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

**A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE**

2018. május 10. (csütörtök), 10.00–13.00

A FIZIKA FEJLŐDÉSI IRÁNYAI

Levezető elnök:

*Rácz Zoltán, az MTA rendes tagja,
a Fizikai Tudományok Osztályának elnöke*

**A 2018. ÉVI FIZIKAI FŐDÍJ ÉS A FIZIKAI DÍJ
ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA**

A díjakat átadja: *Rácz Zoltán*

Gravitáció és a megmaradási tételek

*Szabados László Benő, az MTA doktora,
a 2018. évi fizikai fődíjas*

Anyagtudomány számítógéppel

Pusztai Tamás, az MTA doktora, 2017. évi akadémiai díjas

Szünet (11.15–11.30)

**Egyatomos felbontású transzmissziós
elektronmikroszkópia, új lehetőségek Magyarországon**

Pécz Béla, az MTA doktora

**A csillagkeletkezés vizsgálata új interferometrikus
műszerekkel**

Kóspál Ágnes PhD

**Anyagtudományi kutatások
femtosekundumos röntgenforrásokkal**

Vankó György PhD

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
SZILÁRDTEST-FIZIKAI
TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 10. (csütörtök), 14.00–17.15

ÚJABB EREDMÉNYEK
A KONDENZÁLT ANYAGOK FIZIKÁJÁBAN

Levezető elnök:

*Groma István, az MTA doktora,
a Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság elnöke*

**Hangolható völgy- és spinfelhasadás grafén-
kvantumpöttyökben**

Nemes-Incze Peter PhD

Transzport nagy mobilitású grafénben

Makk Péter PhD

A háromdimenziós topologikus félfémek új generációja

Oroszlány László PhD

Szünet (15.30–15.45)

Összefonódás hullámszám-térben

Dóra Balázs, az MTA doktora

**Üreges fém és pórusos hibrid nanorészecskék
kialakítása, szerkezeti és optikai tulajdonságaik vizsgálata**

Cserhádi Csaba PhD

**Nanoszerkezetek vizsgálata
közeleli terű infravörös mikroszkópiával**

Pekker Áron PhD

Az előadások tervezett időtartama:

25 perc + 5 perc a kérdésekre.

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem
1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ATOMMAGFIZIKAI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 11. (péntek), 10.00–14.00

A MAGFIZIKA FEJLŐDÉSI IRÁNYAI

Levezető elnök:

*Balásházy Imre, az MTA doktora,
az Atommagfizikai Tudományos Bizottság elnöke*

**The Long Range Plan of NUPECC,
Perspectives in Nuclear Physics**

A NUPECC hosszú távú terve, a magfizika perspektívái
Prof. Angela Bracco PhD (NuPECC)

Hadronfizika

Hadron Physics

Zétényi Miklós PhD

**Az erősen kölcsönható anyag tulajdonságai
kivételes hőmérséklet-, barionszám- és barionsűrűség-
viszonyok között**

Properties of Strongly Interacting Matter
at Extreme Conditions of Temperature, Baryon Number
and Baryon Density

Wolf György, MTA doktora

Magszerkezet és a magreakciók dinamikája

Nuclear Structure and Reaction Dynamics

Dombrádi Zsolt, az MTA doktora

Szünet (11.50–12.10)

Nukleáris asztrofizika

Nuclear Astrophysics

Gyürky György, az MTA doktora

Alapvető kölcsönhatások és szimmetriák

Symmetries and Fundamental Interactions

Horváth Dezső, MTA doktora

A magfizika alkalmazásai

és a társadalom javát szolgáló eredményei

Applications and Societal Benefits

Sziksai Zita PhD

Zárszó

Balásházy Imre, az MTA doktora, az Atommagfizikai

Tudományos Bizottság elnöke

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
ATOMMAGFIZIKAI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG
SUGÁR- ÉS KÖRNYEZETFIZIKAI ALBIZOTTSÁGA
TUDOMÁNYOS ÜLÉSE

2018. május 14. (hétfő), 14.00–16.30

A KORSZERŰ ENERGETIKA
KÖRNYEZETI KIHÍVÁSAI

Levezető elnök:

Czifrus Szabolcs PhD,

a Sugár- és Környezetfizikai Albizottság elnöke

**Nemlineáris sejtszintű sugárválaszok
és sugárvédelmi jelentőségük**

Madas Balázs Gergely PhD

**Kis dózisok hatásának vizsgálata
biodozimetriai módszerekkel**

Pesznyák Csilla PhD

**Fosszilis és megújuló energiahordozóktól származó
lakossági sugárterhelés vizsgálata**

Tóth-Bodrogi Edit PhD

Szünet (15.00–15.10)

**Gyorsreaktorok szerepe az atomenergetika
fenntarthatóságában**

Szieberth Máté PhD

Modern technikák alkalmazása a reaktorfizikában

Makai Mihály, az MTA doktora

A heterogenitások hatásának vizsgálata energiahálózatokban

Ódor Géza, az MTA doktora

Zárszó

Czifrus Szabolcs PhD,

a Sugár- és Környezetfizikai Albizottság elnöke

Helyszín

MTA Székház, Nagyterem

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., II. emelet